

Formandens beretning – Generalforsamling 2026

Kære kolleger – velkommen til generalforsamlingen.

Når vi samles her i dag til generalforsamling, er det for at gøre status, sætte retning og drøfte, hvordan vi bedst styrker de vilkår, der hver dag danner rammen for vores arbejde i folkeskolen, UU eller forvaltninger.

Vi er samlet, fordi det betyder noget, hvilke beslutninger der træffes, hvilke prioriteringer der laves, og hvilke stemmer der bliver hørt. I det arbejde er folkeskolens formålsparagraf et vigtigt pejlemærke. Den minder os om skolens grundlæggende opgave: at fremme elevernes alsidige udvikling, styrke deres tillid til egne muligheder og danne dem til deltagelse i et demokratisk samfund.

Det er store ord, men de forpligter. For bag formuleringerne står der elever, lærere og ledere og en hverdag, hvor rammerne skal være stærke nok til, at formålet kan blive til virkelighed.

Og måske har formålsparagraffen aldrig været vigtigere end netop nu. Vi står i en tid, hvor verden omkring os er præget af uro og forandring: En krig i Ukraine, der fortsat kaster lange skygger; en politisk udvikling i USA og Grønland, der udfordrer vores forståelse af stabilitet og lederskab. Alt dette skal vores elever forholde sig til – ikke i en fjern fremtid, men allerede nu. Derfor bliver skolens formål ikke bare et dokument, men et anker.

Det forgangne år har vist, at vi som profession tager den forpligtelse dybt alvorligt. Vi har stået midt i forandringer, faldende børnetal, politiske diskussioner om børnesyn, økonomiske udfordringer og en inklusionsopgave, der stadig kræver mere, end systemet giver. Men vi har også oplevet noget andet: Fællesskab, faglighed og en stigende politisk forståelse for, at investeringer i folkeskolen ikke er luksus – men nødvendighed.

I denne beretning vil jeg belyse nogle af de vigtigste emner, der fylder: Betydningen af god ledelse, de faldende børnetal i vores kommune, samarbejdet med politikerne – hvor co-teaching er et lyspunkt – medlemsfællesskabet, Fremtidens Danmarks Lærerforening (fremover DLF) og den lokale forankring, vores elevsyn i lyset af den aktuelle debat om børnesyn samt økonomi og investeringer i folkeskolen. Til slut kigger vi frem mod OK26 og de fælles opgaver, der venter os.

Det er med den blanding af realisme og håb, at jeg aflægger årets beretning.

God ledelse, dårlig ledelse – og lærernes trivsel

Lad os begynde med ledelse og trivsel. Vi ved alle, hvor afgørende ledelsen er for vores arbejdsglæde. God ledelse kan skabe tillid, klarhed og en meningsfuld hverdag, hvor vi som lærere føler os støttet. Desværre ved vi også, at dårlig ledelse har den stik modsatte effekt. En ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) og Fagbevægelsens Hovedorganisation dokumenterer faktisk, hvor dyrt dårlig ledelse kan være: Lønmodtagere under dårlig ledelse har i gennemsnit 4,5 flere sygedage om året – svarende til næsten en hel arbejdsuge ekstra. Da omkring hver fjerde dansker oplever dårlig ledelse, løber det op i mindst 2,5 millioner tabte arbejdsdage årligt. Det svarer til over 11.000 fuldtidsstillinger, der går tabt hvert år på landsplan! Så dårlige ledere er ikke kun et individuelt problem, det er et samfundsproblem. Som Fagbevægelsens Hovedorganisation

formand Morten Skov Christiansen udtrykker det: “Ingen skal blive syge af at gå på arbejde – og slet ikke, fordi ledelsen ikke er god nok til at kommunikere, inddrage eller sørge for acceptable arbejdsvilkår”.

Disse tal og ord bekræfter noget, vi som lærere mærker på egen krop. Dårlig ledelse kan gøre os stressede eller direkte syge, mens god ledelse derimod skaber trivsel og motivation. God ledelse handler om dialog, tillid og klare rammer – og om at vi som medarbejdere på skoler og forvaltninger bliver inddraget i beslutninger, der påvirker vores hverdag.

Kort sagt: Vi kan mærke forskellen på god og dårlig ledelse. Når ledelsen er tæt på, lytter og giver os rimelige rammer, så trives vi bedre – og det gør eleverne også. Når ledelsen derimod svigter, så undermineres arbejdsglæden. Derfor vil vi, som fagforening, blive ved med at presse på for god ledelse. Vi skal have ledere med tid og ressourcer til at prioritere arbejdsmiljøet, for ingen ledere ønsker jo bevidst at skabe en dårlig arbejdsplads – men de skal have mulighederne for at gøre det godt. Heldigvis oplever vi, at de fleste skoleledere her i kommunen ønsker det gode samarbejde og trivslen. Vores rolle som kreds er at støtte både medlemmer og ledere i at lykkes med denne opgave.

Faldende børnetal i Ringkøbing-Skjern Kommune – konsekvenser for skolestruktur og faglighed

En af de største strukturelle udfordringer vi står med i vores kommune, er de faldende børnetal. Ringkøbing-Skjern er Danmarks geografisk største kommune, men vi oplever, at der bliver færre elever år for år i vores skoler. Faktisk viser kommunens egen prognose, at det samlede elevtal vil falde fra ca. 4.109 elever i år til omkring 3.731 elever i skoleåret 2030/31. Det er et ret markant fald på under et årti.

Fagligt set giver faldende elevtal også nogle udfordringer, som vi skal tage alvorligt. Både små og store skoler kan skabe stærke undervisningsmiljøer, men de har forskellige forudsætninger og behov. Derfor handler det ikke om, at den ene skolestørrelse er bedre end den anden, men om at sikre, at alle skoler har de nødvendige rammer for at levere undervisning af høj kvalitet.

Når elevgrundlaget ændrer sig, stiller det krav til, hvordan vi prioriterer og fordeler ressourcerne. Det gælder både små skoler, som kan have brug for støtte til at opretholde et bredt fagligt tilbud og stærke fællesskaber, og store skoler, som også skal have ressourcer nok til at løfte deres opgaver godt. Kvaliteten af undervisningen skal fortsat være høj, uanset skolens størrelse. Derfor er det afgørende, at politikerne sikrer de nødvendige ressourcer til både små og store skoler.

Som kreds er det vores primære budskab til politikerne, hvis en skole må lukke eller slå sig sammen med en anden, skal vi kæmpe for, at det sker så skånsomt som muligt. Det vil sige ordentlige overgangsordninger for eleverne og respekt for personalets vilkår – fx at alle lærere kommer godt med videre. Og hvis vi kan bevare et skoletilbud i lokalområderne gennem kreative løsninger, så skal det på bordet. Jeg tror politikerne tager imod med kyshånd, hvis ideerne kommer fra lærerne og lederne selv.

I sidste ende handler det om at finde en balance: Vi skal have skoler, der er store nok til at tilbyde et rigt fagligt miljø, men små nok til at være nærværende i lokalsamfundet. Den balance forskydes desværre af de demografiske realiteter.

Kommunalpolitisk samarbejde og den positive udvikling med co-teaching

Heldigvis er der gode historier at fortælle om samarbejdet med vores lokale politikere. I år kan vi for alvor mærke frugterne af et godt kommunalpolitisk samarbejde – ikke mindst omkring inklusion og co-teaching. For et par år siden stod det klart for alle, at inklusionsopgaven pressede folkeskolen, og projekt ”Nye veje” blev sat i søen.

Der er nok delte meninger om projektets resultater, og om succesen skyldes at flere elever pludselig kan klare sig uden hjælp eller om det skyldes at kriterierne gør, at færre elever bliver visiteret til rette tilbud og derfor ligner det en succes. Jeg er meget opmærksom på, hvordan narrativet er, og siger ofte til Flemming Nielsen, at han skal tænke sig om, når han fortæller om, hvor godt det er gået, for når jeg taler med lærerne og børnehaveklasselederne, så er det ikke altid den historie, de kan fortælle.

For to år siden søgte Børne og Familieudvalget om 10 millioner til folkeskolen ved budgetforhandlingerne. Det fik de nej til fra resten af byrådet, men til gengæld fik de 1 million. Jeg må indrømme, da jeg sad og hørte borgmesteren fortælle det, tænkte jeg; skal vi nu være glade og sige tusind tak? Det lapper jo kun små huller.....

Men ideen med den million var, den skulle bruges på et målrettet arbejde, så de millioner, der senere skulle ønskes ikke bare skulle være til huller, men til en målrettet indsats.

Udvalget tog det alvorligt og indledte et tæt samarbejde med os og skolelederne for at finde løsninger.

I den forbindelse blev Sammen Om Skolen også nedsat, og her blev det også drøftet, hvilken vej udvalget skulle gå. Der var flere ideer i spil, men alle steder blev co-teaching anbefalet som et budgetønske.

Resultatet kom i forbindelse med budgetaftalen sidste efterår: Her afsatte byrådet betydelige midler til at styrke co-teaching i Ringkøbing-Skjern Kommunes skoler. Det er simpelthen en positiv udvikling, som fortjener at blive fremhævet.

Denne ordning skal meget gerne være en stor fordel for både elever og lærere, styrke inklusion og give faglig støtte til alle elever. Vi har i årevis efterlyst flere lærere i klasserne, og nu ser vi det ske i praksis. Kommunen har i 2026 afsat 6 mio. kr., stigende til 10 mio. kr. årligt til co-teaching-indsatser. Dertil kommer en ekstra pose penge til kompetenceudvikling, så lærerne får den nødvendige efteruddannelse i at arbejde sammen på nye måder. Det er visionært og vidner om en reel vilje til at investere i folkeskolens udvikling – noget vi kun kan bifalde.

Jeg vil gerne rose byrådet – og ikke mindst Børne- og Familieudvalget – for at vi har kunnet løfte dette i fællesskab. Der blev nedsat en gruppe med forvaltning, PPR, skolelederforeningen og os, hvor der blev drøftet eventuelle ideer.

Denne gruppe har hentet inspiration fra kommuner som Gladsaxe, Kolding og Aalborg, der har arbejdet med co-teaching i flere år. Det siger noget om, at man fra kommunens side gør sig umage for at gribe det rigtigt an – man opfinder ikke den dybe tallerken, men lærer af Best practice andre steder. Også vores egne tillidsfolk har spillet en aktiv rolle: For eksempel var vi sammen med skoleledere og politikere på en fælles temadag om co-teaching, hvor vi drøftede visioner og konkrete tiltag i øjenhøjde.

Co-teaching er ikke bare et smart buzzword; det er et værktøj, der kan gøre en kæmpe forskel. Når to lærere er sammen om undervisningen, kan vi i højere grad rumme elever med særlige behov i klassen, uden at det går ud over de andre. DLF peger på, at co-teaching både styrker undervisningen og forbedrer lærernes arbejdsmiljø – det er også vores forhåbning her. Jeg hører allerede fra kolleger på skoler, der er gået i gang, at det giver en ny dynamik og tryghed i klassen. Eleverne får mere hjælp, lærerne får faglig sparring direkte i timen og problemer kan tages i opløbet. Co-teaching skal naturligvis ikke erstatte decideret specialundervisning, hvor det behøves, men det kan sikre, at inklusion ikke bare bliver en spareøvelse, men derimod et kvalitetsløft for alle.

For os i Fjordkredsen er det her også en succeshistorie om samarbejde. Vi har længe gjort opmærksom på, at inklusionsopgaven var kørt skævt – og byrådet lyttede. Det vidner om en politisk forståelse for skolens udfordringer, som vi ikke må tage for givet. Lad mig sige det klart: Vi sætter stor pris på det gode samarbejde med kommunen om dette. Det lover godt for fremtiden, at alle parter – politikere, ledere og lærere – kan samles om målet om en mere inkluderende folkeskole med co-teaching og tidlig indsats.

De ekstra penge til skolerne kommer primært fra en statslig pulje på 12 mio. kr. årligt, som kommunen fik som tak for at levere på den grønne omstilling. I stedet for at bruge alle midler på mursten eller skattelettelser, har politikerne klogt valgt at lade en god del tilfalde folkeskolen – vores fælles fremtid. Det vidner om prioritering.

Samlet set kan vi med glæde konstatere, at investeringer i folkeskolen ikke længere er et fyord. Tværtimod taler flere politikere om det, som den bedste investering overhovedet og vores kommune viser i praksis, at man mener det alvorligt. Vi er slet ikke i mål; der er stadig økonomiske udfordringer. Men kursen er vendt fra konstant spareøvelse mod genopretning og udvikling. Som Lærerkreds vil vi selvfølgelig følge op og sikre, at pengene bliver brugt der, hvor de gør mest gavn, ude i klasserne, tæt på eleverne. Og vi fortsætter med at råbe op nationalt gennem DLF for en mere bæredygtig finansiering af folkeskolen generelt.

Når eleverne gang på gang nævnes som vores vigtigste investering, så lad os holde politikerne fast på det – både her lokalt og på Christiansborg.

Nu har vi fået et nyt udvalg, samme formand, næstformanden er også genganger, men resten er nye.

Jeg vil gerne sige, at vi er meget tilfredse med det nye Børne- og Familieudvalg og den måde, de har taget imod dialogen med os på.

I sidste måned var alle tillidsrepræsentanterne samlet til møde med udvalget. Ikke for at levere glansbilleder – men for at give et realistisk og ærligt billede af skolevæsenet, som det ser ud i hverdagen. Med både styrker og udfordringer.

6 ud af 7 medlemmer havde takket ja til 2 timer i selskab med os. Vi valgte at holde det meget uformelt – uden dagsorden og referat – med mulighed for tid til dialog og spørgsmål. Vi tog udgangspunkt i 4 udsagn om skolen ud fra den sidste undersøgelse om inklusion i kommunen. Der var god dialog ved alle bordene og ved mødets afslutning kvitterede Kristian Andersen ved at takke for invitationen, og han fortalte, at da de andre udvalgsmedlemmer havde spurgt, hvordan de skulle prioritere mellem alle de mange invitationer, de får, sagde han, at den fra Fjordkredsen og lærerne, skulle vælges til.

Den slags møder gør en forskel. Når politikere møder lærere ansigt til ansigt, bliver beslutningerne bedre. Og det er præcis den form for samarbejde, vi gerne vil bygge videre på – også når der skal træffes politiske beslutninger.

Fremtidens DLF – vigtigheden af lokal forankring

Vi zoomer nu ud og ser på det store billede: vores fælles fagforening, Danmarks Lærerforening (DLF), og hvordan fremtiden tegner sig for den. Vores formand, Gordon Ørskov Madsen, har taget initiativ til en vigtig samtale om fremtidens DLF. Hvordan skal vores forening se ud fremover? Baggrunden er, at vi står over for nogle store udfordringer og krav.

Som Gordon har påpeget, oplever vi økonomisk pres på skolerne, et stigende antal medlemmer med komplekse sager (fx arbejdsskader, stress, inklusionsproblematikker), en arbejdsgiverside (kommunerne) der indfører mere bureaukrati, og generelt højere forventninger fra omverdenen til vores politiske arbejde. DLF skal med andre ord kunne håndtere mange ting på én gang, både de store landspolitiske dagsordener og de helt konkrete problemer ude på den enkelte skole.

Hvordan sikrer vi, at DLF fortsat sætter et solidt aftryk på udviklingen af skolen, både på Christiansborg og på lærerværelset? Svaret er, at vi må være omstillingsparate og klare til at forme fremtiden selv. Vi skal ikke bare være tilskuere. Vi skal være med til at forme det, sætte retning og tage beslutninger om fremtidens DLF. Det er jeg 100% enig i. Vi – altså os i kredsene – skal aktivt engagere os i den proces. DLF er jo vores forening. Hvis noget skal laves om i strukturen eller måden, vi arbejder på, skal det ske med input og ejerskab fra alle os, der er en del af DLF.

En vigtig pointe er at holde fast i den lokale identitet og kultur i foreningen. Fjordkredsen har sin egen identitet, sin egen måde at gøre tingene på, formet af vores særlige forhold her i Vestjylland. Vi er måske en "lille" kreds sammenlignet med mange andre, men vores lokale forankring er lige så vigtig. Det tætte forhold, vi har til medlemmerne og til vores forvaltning, gør os i stand til hurtigt at spotte problemer og finde løsninger, der giver mening her. Det må endelig ikke gå tabt i fremtidens DLF. Når der skal ses på DLF's struktur og organisering, vil jeg kæmpe for, at den lokale stemme forbliver stærk. Vi skal have en decentral forening, hvor beslutninger ikke bliver taget hen over hovedet på dem, det berører, nemlig jer medlemmer ude på skolerne.

En anden ting er behovet for at skabe et endnu stærkere medlemsfællesskab på tværs. Hvordan får vi alle med? I Fjordkredsen er 85,2% af lærerne organiseret pr. august 2025. Det er en flot organisationsprocent, men der er stadig kolleger uden for fællesskabet – og dem skal vi have med, for sammen er vi stærkest. Med ca. 13% ikke uddannede lærere ansat i RKSK, kan det være en del af forklaringen.

I en tid med lærermangel og politisk pres er det vigtigere end nogensinde at stå 100% samlet. Derfor vil jeg gerne opfordre alle til at række ud til de kolleger, vi eventuelt kender, som ikke er med i DLF. Lad os få dem ind i varmen, vise dem hvad fællesskabet kan, og byde dem velkommen. Jo flere vi er, jo stærkere er vores stemme, både lokalt og nationalt. Det gælder om at stå skulder ved skulder, når vi skal forhandle løn og arbejdsvilkår eller kæmpe mod nedskæringer.

Vi gør os umage for at inkludere alle medlemsgrupper: Lærere, børnehaveklasseledere, UU-vejledere og konsulenter osv. Vi er en mangfoldig flok, men vi har et stærkt fællesskab på tværs, det skal vi holde fast i. Fremtidens DLF må ikke glemme de "små" grupper eller dem med særlige funktioner. Alle skal vide og føle, at DLF er deres forening. Det er faktisk en af DLF's styrker

historisk set, at vi både favner læreren på den lille landsbyskole og konsulenten i forvaltningen og kæmper begge deres sager.

Nu er arbejdet med Fremtidens DLF for alvor i gang, og Fjordkredsen bidrager aktivt. Hvordan sikrer vi fx demokratiet i foreningen fremover? Kunne vi inddrage medlemmerne endnu mere direkte i beslutninger? Hvordan får vi unge lærere engageret i fagforeningsarbejdet? Alt sådan noget skal vi drøfte. Samfundet udvikler sig konstant, og det skal vi også i foreningen, hvis vi vil fastholde vores indflydelse på medlemmernes vegne. Fremtidens DLF begynder med os selv.

Børnesyn og elevsyn – behov for en mere nuanceret tilgang

Både lokalt og nationalt er der en intens debat om vores børnesyn eller elevsyn og om, hvad det egentlig vil sige at være barn i Danmark i dag.

I den seneste tid er debatten blusset op igen. Jeg forstår faktisk godt, hvorfor både Mattias Tesfaye og Merete Riisager bliver ved med at insistere på fællesskabet og de klare rammer. Tesfaye har sat ord på noget, mange lærere oplever hver eneste dag: Skolen skal rumme alle – men den skal ikke rumme al adfærd, hvis vi samtidig skal beskytte undervisningen og trygheden for de mange, der bare gerne vil lære.

Og når han siger, at voksne i skolen skal have mulighed for at være voksne i lokalet, handler det i min optik om noget helt grundlæggende: At **lærerne** skal kunne handle, når undervisningen saboteres eller når elever krænkes - uden at det automatisk udløser mistænkeliggørelse eller et efterspil, hvor professionel dømmekraft bliver gjort til et personligt problem.

Merete Riisager peger fra en anden vinkel på samme udfordring: At lærerens myndighed og skolens formål over tid er blevet udvasket, og at "flere voksne" i sig selv ikke skaber ro, hvis respekten for rammen og for undervisningen samtidig er svækket. Den pointe kan man være nok så uenig i politisk, men man kan ikke affeje den pædagogisk. For uden et tydeligt elevsyn bliver alting flydende: Hvem har ansvaret? Hvad forventer vi af elever? Hvad kan fællesskabet bære? Og hvornår er det vores professionelle pligt at sige: Her skal vi hjælpe mere – men her skal vi også sige stop?

Når jeg taler om elevsyn og ikke børnesyn, er det netop fordi elevrollen rummer to sider: Eleverne har rettigheder – men de har også forpligtelser i et fællesskab. Det er ikke "hårdt" eller "sort skole" at sige det, det er demokratisk og dannende. Og samtidig er det helt afgørende, at vi holder fast i nuancerne: Uro og grænseoverskridelser opstår sjældent ud af ingenting. Der kan ligge mistrivsel, diagnoser, utrygge rammer eller utilstrækkelig støtte bag. Derfor skal et stærkt elevsyn altid følges af faglige løsninger. Relationer, forebyggelse, kompetenceudvikling i klasseledelse – og ressourcer, så læreren ikke står alene. DLF har selv understreget, at vi både har brug for klarere rammer og mere forebyggelse, og at det er en falsk modsætning at vælge det ene frem for det andet.

Her lokalt vil jeg gerne, at vi bruger debatten konstruktivt. Lad os formulere et elevsyn, der er tydeligt nok til at skabe ro og tryghed, og menneskeligt nok til at rumme forklaringer og handlemuligheder. Og lad os insistere på, at elevsyn ikke bare bliver ord, men bliver til praksis fx gennem co-teaching, små gruppeindsatser, fælles standarder for klasseledelse og en ordentlig opfølgning, når konflikter opstår.

Det er præcis den slags faglige valg, vi som lærere og kreds skal være med til at kvalificere. Og så skal vi huske at sige elever og lærere – ikke børn og voksne – når vi taler om skolen.

Danmarks Lærerforening har faktisk blandet sig konstruktivt i debatten – og har også været god sparring i forhold til lovforslaget om fysisk indgriben. De har peget på, at lærerne føler sig magtesløse i nogle situationer, og at reglerne gerne må præciseres så ingen er i tvivl om, hvornår vi må gribe ind fysisk. (så man ikke risikerer en fyreseddel for at føre en elev ud, der kaster med stole) DLF har således inspireret ministerens forslag på visse punkter. Men - og det er vigtigt – vores formand Gordon Ø. Madsen har også tydeligt sagt fra over for retorikken. Gordon er ærgerlig over retorikken omkring PDO (Pisse Dårlig Opdragelse) og enig i, at nogle børn mangler opdragelse, men han understreger kraftigt, at fokus også bør være på alt det andet, der kan løfte folkeskolen: Forebyggende indsatser, flere ressourcer og mere uddannelse til personalet. Altså lige præcis de ting, vi her i kredsen også arbejder for gennem fx co-teaching og kompetenceudvikling.

Jeg vil gerne tilslutte mig den linje: Lad os få mere ro på debatten og flere nuancer ind. Elever er ikke “dydsmønstre eller problembørn” i ental – de er mennesker, i små kroppe, som gør dumme ting indimellem. (præcis ligesom voksne kan gøre) Vores job som de fagprofessionelle er at guide dem, støtte dem og – ja – også opdrage dem til en vis grad, men i samarbejde med forældrene og med respekt for deres ret til et trygt skoleliv. Ingen skal føle sig uønskede eller stemplede i vores skole. Når en elev forstyrrer meget, skal vi selvfølgelig reagere og sætte klare grænser. Men vi skal også spørge: Hvorfor gør eleven det? Hvad har han eller hun brug for af støtte for at trives? Den slags spørgsmål kræver tid at besvare – tid til relations arbejde, tid til samarbejde med PPR, tid til dialog med hjemmet. Derfor hænger dette emne også sammen med ressourcer: Når klasserne er for store, eller vi er for få lærere, så er det meget svært at nå omkring de elever, der kræver ekstra opmærksomhed. Her er jeg faktisk optimistisk på baggrund af vores lokale co-teaching-indsats: Flere lærere i klassen vil netop gøre det lettere at håndtere uro uden at ty til hårde midler.

Så vores budskab her fra Fjordkredsen til ministeren (og resten af Danmark) er: Ja tak til ro og respekt i klassen – men det opnås bedst gennem relationer og ressourcer, ikke gennem skældud og sanktioner alene. Lad os få en national strategi, tidligere indsatser og flere lærere.

Vi ønsker en folkeskole, hvor alle kan finde plads, blive set at lære at begå sig i fællesskabet. Et sted hvor eleverne dannes og uddannes. Den nuancering af elevsynet vil vi blive ved med at kæmpe for.

Økonomi og investeringer i folkeskolen – fra kronik til kommunens budgetaftale

Et lysende punkt i det forgangne år – og et tema, der lover godt for fremtiden – er fokus på økonomi og investeringer i folkeskolen. Både nationalt og lokalt er der begyndt at ske noget – og det har også fyldt en del i valgkampen med forslag om ”Lilleskolen”, ”Børneløftet”, ”Tillidsskolen” eller ”En klogere folkeskole”.

Tidligere har vi alt for ofte talt om besparelser, nedskæringer og “hvor kan vi skære lidt mere?” Men nu mærker vi en ændring i retorikken og handlingerne.

På landsplan ser vi politiske kræfter tale folkeskolens sag. SF’s formand Pia Olsen Dyhr gik f.eks. skarpt i rette med hele den PDO-debat, vi lige talte om, og efterlyste fokus på konkrete løsninger frem for udskammende retorik. “Det løser ikke skolens udfordringer, at man finder på forkortelser som PDO. Det er vores politiske ansvar at foreslå forbedringer frem for at pege fingre og give voksenskældud,” sagde hun. Det er jeg helt enig i.

Og SF kom faktisk med et ambitiøst forslag: En milliardplan for folkeskolen – 15 mia. kr. over fire år til at forbedre rammerne og varige midler på ca. 3 mia. kr. årligt til fem konkrete rettigheder for eleverne: Bl.a. klassens time tilbage, mere tid til klasselæreren, mindst én lejrskole for alle, færre

elever i klasserne, og flere timer med to voksne i klassen. Tænk engang – flere af de ting står allerede på vores ønskeliste her i kredsen og det viser mig at folkeskolen kan komme øverst på den politiske dagsorden igen.

Og de er netop i dag kommet med nyt udspil for ”Nu er det folkeskolens tur”

Også vores egen formand Gordon Ørskov Madsen har været med i debatten om folkeskolens økonomi. I en kronik i Jyllands-Posten i februar (sammen med bl.a. økonomer og skolefolk) pointerede han, at vi er nødt til at gentænke måden, folkeskolens økonomi er skruet sammen på. En af de alarmerende fakta, de fremhævede, er den stigende ”segregering” – altså at flere og flere elever sendes i specialtilbud. Faktisk går over hver fjerde krone i folkeskolen nu til de kun 6,9% af eleverne, der er i specialtilbud. Det er jo nødvendigt at hjælpe de elever, der har brug for et specialtilbud, det er der bred enighed om. Men problemet er, at pengene kun kan bruges én gang. Når en større og større del af budgettet går til specialområdet, er der tilsvarende færre midler til de almene klasser. Kronikken beskriver, hvordan skolen kommer ind i en negativ spiral: Besparelser på almen-skolen (pga. stigende specialudgifter) gør det sværere at inkludere elever med begyndende problemer – hvilket så fører til, at endnu flere ender i dyrere specialtilbud, og dermed endnu færre penge tilbage i almen. Og sådan fortsætter spiralen, år for år, hvis vi ikke bryder den. Det er dyrt samfundsøkonomisk og menneskeligt.

Hvad er løsningen? Ifølge Gordon og de andre i kronikken er løsningen, at samfundet skal have mod til en gennemgribende omlægning af folkeskolens økonomi. Vi skal investere i at styrke almenområdet, så flere elever kan blive i fællesskabet. Det betyder bl.a. at udvikle et almen skoletilbud, der er bedre rustet til at støtte elever med særlige behov – og ja, det koster penge, men det betaler sig på langt sigt. Der skal satses på forebyggelse i klasserne, fx tolærerordninger og andre fællesskabs-orienterede indsatser. Vi skal uddanne flere lærere med specialpædagogiske kompetencer og give hele lærergruppen mere viden om inkluderende læringsmiljøer. Og vi skal se kritisk på finansieringsmodellerne, så det ikke er den enkelte skole, der bliver straffet økonomisk, når en elev får brug for et specialtilbud. Alt det kræver politisk handling. Og budskabet herfra er meget klart:

Det kan ikke vente længere.

Afslutning – blik mod OK26: Løn, fællesskab og tak til medlemmerne

Inden jeg runder af, vil jeg kigge fremad mod den næste store opgave for vores fællesskab:

Lønforhandling. Vi ved alle, at lønnen ikke er det eneste, der motiverer os som lærere, men den skal altså afspejle vores ansvar og arbejde. Jeg har i årets løb været rundt på samtlige skoler og forvaltninger i kommunen for at lønforhandle lokalt. På hver eneste enhed har jeg sat mig ved bordet med ledelsen for at argumentere for løntillæg til jer medlemmer, hvad enten det var kvalifikationstillæg, funktionstillæg eller engangsvederlag. Det har givet nogle resultater rundt omkring, og enkelte kolleger har da også fået en velfortjent lønforbedring. Men lad mig være ærlig: Det er langt fra nok. De lokale lønmidler rækker ikke til de store løft, vi har brug for. I en tid, hvor der har været høj inflation og reallønstab er små lokale tillæg kun plaster på såret.

Derfor valgte vi i kredsen at tage det videre til næste niveau. Da vi ikke kunne blive enige med kommunen om en mere tilfredsstillende lønpakke, rejste vi en såkaldt niveau 2-forhandling med kommunen. Det vil sige, at uenigheden blev sendt videre til DLF. Ved den forhandling kunne vi heller ikke opnå enighed, nu er det sendt videre til forhandling mellem KL (Kommunernes

Landsforening) og LC (Lærernes Centralorganisation) centralt. Det er ikke hverdagskost, at vi må gå den vej, men det understreger alvoren: Vi finder os ikke i, at lærerne i Ringkøbing-Skjern Kommune skal halte bagefter lønmæssigt. Når nu vi knokler hver dag for at få skolen til at fungere, så skal vi også have vores del af kagen. Lige nu afventer vi så resultatet på det højere niveau, men de centrale forhandlinger har været første prioritet.

Måske har det allerede båret frugt, for i næste måned skal jeg rundt på skolerne til årets lønforhandling, og jeg kan høre, at selv de skoler, hvor der er givet en del sidste år, har fået at vide fra lønkontoret, de nok er nødt til at give lidt mere – en lille sejr, vi godt må være lidt stolte af.

Vi skulle have haft besøg af formanden for overenskomstudvalget Morten Refskov, men da der ikke er indgået et forlig, valgte vi at aflyse.

Nu er forhandlingerne med vores arbejdsgiver gået i hårdknude. Ikke pga. løn – det er der givet – men fordi KL ikke vil noget som helst i forhold til en forbedring af vores arbejdstid. Nu har Gordon henvendt sig til forligsen, og så håber vi virkelig, det kan rykke noget. I min optik giver det simpelthen ingen mening, at alle partier vil afsætte milliarder til folkeskolen, og vi skal finde 3000 – 4000 lærere mere, men vores arbejdsgiver vil ikke rykke sig en tøddel for at skabe bedre arbejdsforhold. Jeg synes helt ærligt, det er en smule arrogant.

Nu er det jo organisationsforhandlingerne, der er sat på pause, så hvordan det ender, ved jeg ikke, men i forbindelse med organisationskravene til OK26, stillede vi på kongressen i 2025 et konkret forslag om **højere undervisertillæg til vores børnehaveklasseledere**. Det er både rimeligt og nødvendigt. Børnehaveklasselederne løfter en vigtig undervisnings-opgave, som alt for længe har været undervurderet – vi bør som lærere og børnehaveklasseledere, have samme undervisningstillæg for opgaven.

Er der spørgsmål til Ok26, så vil Niels være behjælpelig med at uddybe efter min beretning.

Lærerens Dag – fællesskab og faglighed i biografen

Midt i alle udfordringerne er det også vigtigt, at vi husker at **fejre vores fag** og hinanden. Derfor har kredsstyrelsen besluttet at arrangere et medlemsarrangement på *Lærerens Dag* i år. For dem, der måtte være i tvivl: Lærerens Dag er d. 5. oktober – en international mærkedag, hvor man anerkender lærernes store arbejde, helt fra FN-niveau og ud til den enkelte skole. Sidste år fejrede vi det på skolerne med besøg af politikerne. 10 valgte at deltage. I år vil vi også lave en fælles social markering med en tur i biografen for vores medlemmer.

Sæt kryds allerede nu, og så melder vi ud med de endelige oplysninger, når vi nærmer os. Vi har alle sammen travlt til daglig, men netop derfor er det så vigtigt, at vi også mødes uden for arbejdstiden og har det rart sammen. Det styrker vores kollegiale fællesskab og dermed også samarbejdet, når vi er tilbage på skolen næste dag. Så lad os bruge Lærerens Dag på at fejre os selv, lade os inspirere og styrke de venskaber og netværk, der gør vores arbejdsliv rigere.

Den 1. april 2027 har vi endnu et medlemsarrangement. Vi får besøg af Dorte Ågård, der her et oplæg om klasserumsledelse og den autoritative lærerrolle.

Jeg har været omkring mange emner nu: Ledelse, struktur, vores forening fremadrettet, og de værdier vi bygger skolen på. Det kan lyde som en *bred palette*, men fællesnævneren er klar for mig:

Fællesskab. Uanset om det handler om, at en skoleleder og en TR finder løsninger sammen, om at bevare en lille lokal skole, om at grine sammen i biografen, om at stå sammen som fagforening i forhandlinger, eller om at lære eleverne at være en del af et hold, så handler det om fællesskab, sammenhold og solidaritet. Det er kernen i vores fag og vores forening.

Jeg vil gerne sige en stor *tak* til jer alle. Tak for jeres engagement, jeres ærlighed, jeres hårde arbejde. Tak til jer, der har budt ind på projekt co-teaching og nu skal i gang med en målrettet indsats. Tak til jer der har taget imod nye lærere og hjulpet dem i gang, tak til jer der har råbt op, når noget var galt på jeres skole, og tak til jer, der hver dag leverer undervisning med et smil. (selv når I måske var trætte) I gør en forskel. Vi gør en forskel – sammen.

Fjordkredsen er ikke bare en organisation; Det er mennesker. Det er os. Jeg er stolt over at være formand for så fantastisk en kreds, hvor vi kan diskutere tingene åbent og stå sammen, når det gælder. Vi har meget at se til i det kommende år, men jeg er fuld af fortrøstning. For vi står ikke alene, vi står skulder ved skulder. Lad os gå ud herfra med fornyet energi. Lad os støtte hinanden, passe på hinanden og kæmpe for det, vi tror på.

Til allersidst vil jeg gerne sige tusind tak til vores tillidsrepræsentanter, som er ryggraden i vores faglige arbejde ude på skolerne. Tak til kreds-styrelsen for det kollegiale samarbejde og for aldrig at tabe målet af syne. Tak til Rie og pensionistforeningen for deres store indsats. Og tak til de lokale politikere, forvaltning og skoleledere, som vi har et godt samarbejde med – vi værdsætter dialogen og den gensidige respekt.

Jeg tror på, at 2026 kan blive et rigtig godt år for os. Vi har medvinden fra en god budgetaftale, vi har nye initiativer som co-teaching på vej, og vi har et fagligt fællesskab, der står stærkt. Vores elever fortjener motiverede og glade lærere – og det får de, når lærerne har ordentlige forhold. Det er hele essensen.

Vi har stadig udfordringer. Men vi har også retning, vilje og fællesskab. Og det er præcis det, der gør, at folkeskolens formål ikke bare bliver ord – men virkelighed.

“Folkeskolen kan mere – hvis vi giver den muligheden”